

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Μιλένα Αποστολάκη

Βουλευτής Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών - ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 22 Ιανουαρίου 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωσταντίνο Χατζηδάκη.

Θέμα: Άμεση λύση για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο χωρίς άλλες καθυστερήσεις και δικαιολογίες.

Κύριε Υπουργέ,

Από το 2006 έως το 2008, χορηγήθηκαν στη χώρα μας στεγαστικά δάνεια σε ελβετικό φράγκο σε δεκάδες χιλιάδες ανυποψίαστους δανειολήπτες υπό το κράτος μιας πολιτικής επιθετικής πιστωτικής επέκτασης, δίχως επαρκές θεσμικό πλαίσιο προστασίας και ενημέρωσης από τις τράπεζες που υποβάθμισαν σκόπιμα τους κινδύνους, χωρίς προγράμματα αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου, καθώς δεν λήφθηκε καμιά μέριμνα υπέρ των δανειοληπτών για τη συναλλαγματική μεταβολή. Οι τράπεζες, κατά την προώθησή των δανείων σε ελβετικό φράγκο, εστίαζαν στην σύγκριση του επιτοκίου τους με εκείνο των δανείων σε ευρώ, αποσιωπώντας και υποβαθμίζοντας ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος μετατίθεται αποκλειστικά στους δανειολήπτες. Οι τελευταίοι δεν είχαν καμία εμπειρία σε τέτοιου είδους προϊόντα, δεδομένου ότι μέχρι τότε δεν είχαν χορηγηθεί δάνεια σε συνάλλαγμα (στεγαστικά ή καταναλωτικά) σε καταναλωτές. Τα επόμενα χρόνια της χορήγησης των δανείων αυτών ακολούθησε μία απρόβλεπτη σε έκταση επιδείνωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας που ανέτρεψε κάθε αναλογία παροχής και αντιπαροχής για τους δανειολήπτες, οδηγώντας τους σε τραγικό αδιέξοδο. Εξαιτίας της ακραίας ανατροπής ισοτιμίας οι δανειολήπτες καλούνται να πληρώσουν εδώ και πολλά χρόνια όχι μόνο υψηλότερους τόκους, αλλά και να επιστρέψουν ένα πολύ μεγαλύτερο κεφάλαιο από αυτό που έλαβαν και χρησιμοποίησαν για την αγορά κατοικίας τους. Το αποτέλεσμα είναι ότι, παρά την 18ετή εξυπηρέτηση των δανείων αυτών, συνήθως μέσα από ρυθμίσεις, οι οφειλές από τα δάνεια αυτά παραμένουν πάντα υψηλές, σε αρκετές περιπτώσεις μάλιστα ακόμη και στα επίπεδα του ποσού της αρχικής χορήγησης.

Έτσι ξεκίνησε ένας μεγάλος δικαστικός -και όχι μόνο- αγώνας των δανειοληπτών που μέχρι και σήμερα δεν έχει δικαιωθεί. Το πρόβλημα απασχόλησε και τους δανειολήπτες άλλων χωρών. Ωστόσο, οι δανειολήπτες, στις περισσότερες από αυτές τις χώρες, είχαν επιτυχή έκβαση της υπόθεσής τους, καθώς τα εθνικά δικαστήρια απηύθυναν σχετικά ερωτήματα στο ΔΕΕ, το οποίο με τις αποφάσεις του άνοιξε το δρόμο για την αποζημίωση των δανειοληπτών αυτών. Τα εθνικά δικαστήρια Ρουμανίας (υποθέσεις C-186/16, C-119/17), Ουγγαρίας (υποθέσεις C-51/17, C-126/17, C-26/13), της Πολωνίας (υπόθεση C-266/17) και Ισπανίας (υποθέσεις C-602/13, C-90/14, C-613/15, C-125/18) απέστειλαν προδικαστικό ερώτημα και με τις αποφάσεις του το ΔΕΕ δικαίωσε τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο. Με βάση και τις αποφάσεις του Δ.Ε.Ε., το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο της Γαλλίας εξέδωσε απόφαση υπέρ των δανειοληπτών (απόφαση 20 Απριλίου 2022 αριθ. 19-11.599) και με αυτό τον τρόπο πλέον τα Γαλλικά Δικαστήρια κηρύσσουν καταχρηστική τη ρήτρα και ακυρώνουν τα δάνεια με ρήτρα αξίας ελβετικού φράγκου. Οι τράπεζες είτε συμβιβάζονται είτε αποζημιώνουν τους δανειολήπτες. Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, εξάλλου, όπως η Κροατία, η

Σλοβενία, και η Ουγγαρία έλαβαν νομοθετικά μέτρα για την προστασία των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο.

Η εμμονή των Ελληνικών τραπεζών στην εφαρμογή συναλλαγματικής ισοτιμίας που διογκώνει πέρα από κάθε οικονομική λογική και μέτρο την οφειλή των δανειοληπτών είναι ιδιαίτερα επαχθής για τους τελευταίους και τους οδηγεί σε μία αδιέξοδη κατάσταση που εντέλει πλήττει και τα πιστωτικά ιδρύματα, αφού καθιστά αδύνατη την εξυπηρέτηση των δανείων αυτών. Αντίθετα, ο μετριασμός των συνεπειών για τους δανειολήπτες θα αποκαταστήσει καλύτερες συνθήκες αποπληρωμής, θα αμβλύνει τις αντιδικίες που έχουν προκληθεί και θα επιτρέψει καλύτερη εξυπηρέτηση των εν λόγω δανείων.

Στο πλαίσιο αυτό το ΠΑΣΟΚ έχει καταθέσει επανειλημμένα, από τα τέλη του έτους 2022 και μέχρι σήμερα, σχετική τροπολογία, με σκοπό να αποκατασταθεί η μεγάλη αυτή αδικία σε βάρος των δανειοληπτών εκείνων που έλαβαν δάνεια σε ελβετικό φράγκο. Με την τροπολογία του ΠΑΣΟΚ οι τράπεζες αναλαμβάνουν κατά δύο τρίτα τις αρνητικές συνέπειες από την επέλευση του συναλλαγματικού κινδύνου. Οι δε καταβολές προς εξόφληση οφειλών από το δάνειο επανυπολογίζονται αναδρομικά με την ευνοϊκή συναλλαγματική ισοτιμία. Οι ρυθμίσεις της τροπολογίας, με τις οποίες μειώνεται και προσδιορίζεται το υπόλοιπο οφειλής, καταλαμβάνουν κάθε δάνειο που έχει χορηγηθεί σε ελβετικό φράγκο, είτε αυτό έχει ρυθμιστεί, είτε έχει καταγγελλθεί είτε έχει μετατραπεί η οφειλή του σε ευρώ είτε έχει μεταβιβαστεί σε funds. Έτσι, η πρόταση του ΠΑΣΟΚ, λαμβάνοντας υπόψη και τα χαμηλότερα επιτόκια που ίσχυαν για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο, διασφαλίζει ότι οι δανειολήπτες αυτοί δεν θα βρεθούν σε χειρότερη θέση από αυτή που θα βρίσκονταν σήμερα αν είχαν εξ αρχής λάβει δάνειο σε ευρώ.

Η Κυβέρνηση δεν έχει μέχρι σήμερα αποδεχθεί την τροπολογία του ΠΑΣΟΚ, ούτε έχει αναλάβει η ίδια οποιαδήποτε άλλη ανάλογη νομοθετική πρωτοβουλία. Επί μακρόν, μάλιστα, αντιμετώπιζε τους δανειολήπτες του ελβετικού φράγκου με αλαζονεία και αδιαφορία, ενώ σήμερα επιχειρεί να δικαιολογήσει την αδράνειά της επικαλούμενη την εκκρεμοδικία των υποθέσεων αυτών. Ωστόσο, είναι πλέον φανερό ότι για τη συντριπτική πλειοψηφία των δανειοληπτών ελβετικού φράγκου τα περιθώρια έχουν εξαντληθεί. Για πολλούς, άλλωστε, ο δικαστικός αγώνας ολοκληρώθηκε ανεπιτυχώς ή δεν είχαν τα μέσα και τη δύναμη να τον συνεχίσουν ή να τον διεξάγουν. Η Κυβέρνηση οφείλει να ενσκήψει, επιτέλους, στο πρόβλημα και να δώσει ουσιαστική λύση στο αδιέξοδο των νοικοκυριών αυτών.

Ήδη οι σύλλογοι των δανειοληπτών έχουν καταθέσει πολλά ψηφίσματα και έχουν προχωρήσει σε πολλές διαμαρτυρίες οι οποίες δεν φαίνεται να επηρεάζουν την Κυβέρνηση. Η Επιτροπή Πρωτοβουλίας Δανειοληπτών του Ελβετικού Φράγκου, έχει ήδη καταθέσει πέντε ψηφίσματα που περιγράφουν την κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί και έχει προαναγγείλει την κατάθεση και έκτου ψηφίσματος την Τετάρτη 29 Ιανουαρίου 2025 στη νέα συγκέντρωση διαμαρτυρίας που θα πραγματοποιηθεί.

Κύριε Υπουργέ, είναι χαρακτηριστικό ότι σας ζήτησαν επανειλημμένα συνάντηση και δεν ανταποκριθήκατε απαξιώνοντάς τους.

Επειδή, δεκάδες χιλιάδες δανειολήπτες βρίσκονται σε τραγικό αδιέξοδο από την συναλλαγματική ισοτιμία του ελβετικού φράγκου με το ευρώ,

Επειδή, δεν υπήρχε επαρκές πλαίσιο ενημέρωσης και πληροφόρησης των δανειοληπτών κατά την χορήγηση των δανείων,

Επειδή, στη χώρα μας οι δικαστικές αποφάσεις δεν έχουν μέχρι σήμερα αξιοποιήσει τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οδηγούν στην ακυρότητα των όρων για την επίρριψη του συναλλαγματικού κινδύνου στους δανειολήπτες,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιες νομοθετικές πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει η Κυβέρνηση για την προστασία των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο; Σκοπεύει η Κυβέρνηση να λάβει υπόψη τις ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών και τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των δανειοληπτών από την καταχρηστική συμπεριφορά των Ελληνικών Τραπεζών;

2. Θα αναλάβει τέτοια νομοθετική πρωτοβουλία που να διασφαλίζει ότι όλοι οι δανειολήπτες των δανείων ελβετικών φράγκων θα έχουν δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση όσον αφορά την οφειλή τους, ανεξάρτητα δηλαδή αν τα δάνεια αυτά έχουν ρυθμιστεί, έχουν μετατραπεί σε ευρώ, έχουν καταγγεληθεί ή και έχουν μεταβιβαστεί από τις Τράπεζες σε εταιρείες αγοράς δανείων και πιστώσεων;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μιλένα Αποστολάκη